

ANNO

– részletek a kéziratból

Harminckettedik nap

A NAP	A HOLD
kel: 7 12	kel: 17 17
nyugszik: 16 44	nyugszik: 7 13

HOLDTÖLTE: 03 22

Hosszú karját kinyújtotta, de nem érte el a mozdulatra ösztönösen arrább húzódó sérült madarat.

szinte minden napra jutna egy minden napra egy madár kétszázféléit is láthatnánk ha felismernénk őket mind s nevükön szólítanánk – akár

milyen szép amikor a megnyúlt testű kárókatonák hosszú nyakukkal lebuknak a mélyre a halért kampós csőrükkel elkapják és aztán a sok merülés után szárnyukat széttárva hosszasan szárítkoznak

A te értelmed miatt van-e, hogy az ölyv repül, és kiterjeszti szárnyait dél felé?

Százhetvenedik nap

A NAP	A HOLD
kel: 3 46	kel: 9 29
nyugszik: 19 44	nyugszik: 23 26

Megállt az udvaron, a méretes tócsák előtt.

– Tegnap reggel kimentem, s megkerültem a határt – mondta Simon a zentai *Gerbaud*-ban, mikor cigarettája után hosszasan kotorászva zsebeiben Robi és Fodor közé telepedett.

– Meglepődtem, hogy milyen sok falubeli járt kinn a földeken. Többen az egész családdal. Azt hiszem, voltak, akik még mindig a feltámadt Jézust keresték – nevetett –, de jó is lenne, ha megtalálnák valahol, mert nem néz ki semmi jó nekünk!

Meggyújtotta cigarettáját és annak parazsát kimérten a hamutálca pereméhez ütögetve nagyot sóhajtott.

– Elvisz a *fődárja* mindent!

A búzát is, most már biztos – legyintett lemondóan. – Most is van olyan nagy a talajvíz, mint tíz évvel ezelőtt.

Pontosan emlékszem, mert akkor született Janika. Akkor az ásónyom még a tanyaszélen is szempillantás alatt megtelt vízzel.

S még ezután kezdődnek az olvadások a hegyekben!

De nem is kellene ide a hegyek havai.

Először csak néhány apró, tenyérnyi tócsa jelenik meg itt-ott.

Egy idő után aztán már mindenütt elkezd fakadozni a fenékvíz. És hamarosan elönti az egész földet.

Olyan lesz szép lassan a határ, akár a tenger, pedig félnapi járásra sincs a környéken semmilyen víz.

Se folyó, se tó, se bányató.

Olyan ez a víz, hogy egyszerűen, mintha csak a semmiből, de jön.

Jön föl a földből és mindent tönkretesz.

Legyünk éberek és józanok.

Százhetvenötödik nap

A NAP	A HOLD
kel: 3 47	kel: 14 35
nyugszik: 19 45	nyugszik: 1 04

Elindult ki, a mezőre.

A tarlóföldön járni nem volt egyszerű. Azt gyorsan megtanultam, hogy húzni kell a lábat, akkor akár még mezítlábasan is szépen behajlik a lekaszált szál a talp alá, de nem is azzal volt a baj, hanem az oldalról jött szúrásokkal!

Különösen a hereföld volt veszélyes, az oldalszúrásoknak még a tornacipő vászna sem volt képes ellenállni, de nekem egyszer még a gumicsizmám is átszúrta, nem sokkal a vastag talp fölött, a boka alatti hajlatban. És azon kívül, hogy mindig kiszámíthatatlanul, a legváratlanabb pillanatban ért, különösen amikor jónak vélt lábbeliben, jó tempóban, és már hosszasabban a biztonságosság tudatában lépegetett előre az ember, a tetejébe iszonyatosan tudott fájni is.

Nem is szerettem, ha ki kellett menni ilyenkor a földekre.

Pedig kellett.

A búzatarlóra, igaz, ritkán, de a here kaszálása után mindig. Évente legalább három alkalommal. Ráadásul éjjel, hogy kora hajnalra végezni lehessen a munkával, amíg a harmat kicsit nedvesen tartja a nyári melegekben is a herét, mert a Nap feljövetelével már nagyon gyorsan szárad és törik.

Jobbik esetben volt csak szép holdvilág, akkor nagyon jó volt dolgozni, de sokszor a sötétethez kellett hozzászokni, igaz, egyik alkalommal épp ennek köszönhetően foghattunk nyulat is.

Kifele haladtunk még a határban, amikor a kerékpárjaink lámpáinak fénycsóvjába hirtelen belenézett a dülőúton át igyekvő nyúl. Abban a pillanatban megállt, megdermedt, mintha szoborrá változott volna. Apám leugrott a kerékpárjáról, ránk szólt, hogy emeljük meg a kormányt és tekerjük a biciklikereket kézzel tovább, hogy a dinamó

feje pörögjön, és világítsunk a biciklilámpával a nyúlra, ő meg előrefutott és egyszerűen megfogta a riadt, mozdulatlan állatot.

Hogy megítélhessétek, mi a rossz és mi a jó.

Száznyolcvanötödik nap

A NAP	A HOLD
kel: 3 52	kel: 23 01
nyugszik: 19 44	nyugszik: 9 33

A dübörgő zajra felkapta a kulcsosomót és kisietett a kapuhoz.

Aratás után a lekaszált, kévékbe kötött és kereszttekbe rakott búzát napokig hordta be a határból János nagyapám.

A tizenkilencedik dülőtől a házáig, teherrel majd' háromórányi volt az út, s másfél-két óra a rakodás, ha rendesek voltak a segítők, a rakók s a hányók. S a fáradság ellenére is nagyon boldog volt, amikor itthon már a másik, lepakolt kocsival várták a lerakodók, és sikerült kettőt is fordulnia kora hajnaltól alkonyatig.

Minden évben sok búzát vetett.

– A jó gazdának a búza olyan, mint az arany, mert mindenért el tudja cserélni, ha szükség mutatkozik – mondogatta.

Általában két óriáskazlat raktak a kapubejárat mellé, de volt úgy, hogy három rendes nagykazal meg egy kisebb várta a cséplőgépet.

Mi, gyerekek is a cséplést vártuk leginkább.

Hordáskor a kocsikázás fárasztó volt, még ha kifele menet foghattuk is a gyeplőt. A búzából összerágott rágógumit elég gyorsan meguntuk. Nagyapa sem volt mindig mesélő jókedvében. A tarló szúrt. És mindig került az ingünk alá is a búzaszalma poros töredékéből, az meg nagyon csípte izzadt testünket.

S bár csak akkor szállt a por meg a pelyva igazán, amikor a cséplőgép dolgozott, a zsákokban padlásra felhordott, egyre csak duzzadó búzatengerben való fürdőzés semmivel sem összehasonlítható érzését sohasem feledhetjük.

Lestük is a gépet az utcasarkokon! Óraszám, minden noszogtatás nélkül.

Az lett aztán közülünk annak az aratásnak az igazi hőse, aki a legelőbb észrevet-
te és hazakísérhette az ez időben a vidéket
járó, gazdától gazdáig vándorló cséplősöket,
a gépesek bandáját.

Meg sem mertem kérdezni, hogy honnan való.

Százkilencvennyolcadik nap

A NAP	A HOLD
kel: 4 03	kel: 8 17
nyugszik: 19 37	nyugszik: 21 55

Az ablakhoz lépett és félrehúzta a függönyt.

valóságos a nyáj
a szárkúpok rajzolata
vagy inkább csak tudom:
ott vannak

ott kell lenniük reggel
nappal és este
sőt éjjel is
bárhol legyenek is

vagy mégis
minden már csak látomás?

Ne csaljjon meg titeket senki semmiképpen.

Kétszázhuszonötödik nap

A NAP	A HOLD
kel: 3 46	kel: 6 05
nyugszik: 19 01	nyugszik: 19 57

A kerítés mellett haladt, sietősen.

- Állj, állj meg!
- Mi történt?
- Várj egy pillanatot!
- Valami baj van?

– Csak azt akarom mondani: nyílik már
nálunk a vöröstorkú kékeslila mályva nagy
virága!

Ne háborogjatok az úton.

Kétszázötvenegyedik nap

A NAP	A HOLD
kel: 5 11	kel: 2 54
nyugszik: 18 13	nyugszik: 17 29

Nem engedte, hogy újratöltsék poharát.

sokat meséltek a kicsi
tömszi testű vízimadáról
melyet nagyon nehéz megtalálni
csak erős hangjával árulja el
hogy ott van valahol a sűrű növényzetben

és a nagy méretű
hosszú nyakú
hosszú lábú
kecses testtartású madarokról is
melyeknek
harmadrendű evezőik farokbokkrétát alkotnak

s arról a legtöbbet
hogyan óvakodnak az embertől
mind

Ki szerez a hollónak eledelt?

Kétszáznyolcvanötödik nap

A NAP	A HOLD
kel: 5 57	kel: 7 55
nyugszik: 17 04	nyugszik: 18 33

Levetette cipőjét és lehúzta zokniját, hogy me-
zítlábasan sétálhasson a hűvös homokban.

tőr
kés
kard
bárd
méregkristály
öli talpam

miféle elpusztult világok
porában gázolok?

Mert van sok beszéd, amely a hiábavalóságot szaporítja; és mi haszna van az embernek abban?

Kétszázkilencvenötödik nap

A NAP	A HOLD
kel: 6 11	kel: 15 55
nyugszik: 16 45	nyugszik: 2 33

Óvatosan lépkedett, akár egy tolvaj.

A faluból kiérve a földútra tértünk.

S miután magunk mögött hagytuk az utolsó faluszéli tanyaszerű házat is, csak a haragos zöldjüket már régen elvesztett napraforgó- és kukoricatáblák, a felszántott vagy éppen még a szalmabálákat is hátukon hordó tarlók, lucernások váltakozó sorát láthattuk, akár jobbra, akár balra tévedt tekintetünk.

A földút a néhány nappal korábbi kiadós zápornak köszönhetően alig porzott, leengedhettük az ablakokat.

Félórányi csendes zötykölődés után Simon hirtelen kidugta karját az ablakon, mint ha valakinek inteni szeretne, majd mintegy észbe kapva, másik kezével, óriási tenyerével szinte rápréselte ujjaimat a kocsi kormányára:

– Állj meg! Itt állj meg – mondta izgatottan –, tolassunk kicsit vissza, addig a bodzáig, oda, oda a kukoricás kezdetéig!

Itt-itt, itt jó lesz.

Kicsapta a kocsi ajtaját, és meglehetősen termete ellenére fürgén pattant ki az autóból. A kukoricatábla felé futva tette meg a rövid távot.

Megállt, nyakát nyújtogatva, egy helyben tipegett-topogott kis ideig, majd eltáncikált

néhány lépésnyit jobbra, azután balra, majd megint jobbra, újra kicsit vissza.

Mire magam is kikászálódtam az autóból és odaballagtam hozzá, egy helyben állt.

Előrenyújtott kezében a száráról félig lecsüngő érett kukoricacsövet szorongatta, s alig hallhatóan suttogetta:

– Itt volt a kiskapunk kilincse.

Jól gondoljátok hát meg e naptól fogva az elmúltakat is!

Háromszázegyedik nap

A NAP	A HOLD
kel: 6 20	kel: 19 43
nyugszik: 16 35	nyugszik: 10 19

Átlépett a küszöbön.

a porta körül mindenütt akácfák
burjánzik az orgona és a bodza is

a ház előtt két lépésnyi sávban virágoskert
rozmaringgal rózsabokrokkal

jobbról veteményeskert
a kapuig vezető út mellett balról a szőlő

láncos ásott kút
az udvart porcfű borítja
középen a diófa

a drótkerítéssel leválasztott hátsó részben:
malacok kacsák kakasok tyúkok pulykák libák

ugató kutyák

közvetlen az épület mögött birsalmafák

a nagykert fáinak sorrendje:
alma barack körte szilva meggy cseresznye

a konyha frissen pingált falán hímzett falvédő

Nézzetek meg és tudjatok meg minden búvóhelyet.